

Slovenská obchodná inšpekcia
Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave
Bajkalská 21/A, P.O. BOX 29, 827 99 Bratislava 27

Číslo : **SK/0125/99/2021**

Dňa : **06.05.2022**

Podľa ustanovenia § 58 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, vo veci odvolania účastníka konania – **MEDIAPRESS Poprad, spol. s r.o., sídlo: Partizánska 2900, 058 01 Poprad, IČO: 31 703 542**, kontrola vykonaná dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok PP 020063, Dostojevského, NS Podchod PP, 058 01 Poprad, dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok (pred nemocnicou) č. 35, ul. Curie, 058 01 Poprad a dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok č. 32, Velické námestie (b.č.), 058 01 Poprad, proti rozhodnutiu Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj, č. P/0115/07/21 zo dňa 11.10.2021, ktorým bola podľa § 24 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov uložená peňažná pokuta vo výške **3 500,- EUR, slovom: tritisícpäťsto eur**, pre porušenie § 16 ods. 1 vyššie cit. zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a pre porušenie § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku takto

r o z h o d o l :

Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave odvolanie účastníka konania **zamieta a rozhodnutie** Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj, č. P/0115/07/21 zo dňa 11.10.2021 **potvrďuje.**

O d ô v o d n e n i e :

Inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie (ďalej len „SOI“) so sídlom v Prešove pre Prešovský kraj rozhodnutím uložil účastníkovi konania – MEDIAPRESS Poprad, spol. s r.o. – peňažnú pokutu vo výške 3 500,- €, pre porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 16 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) a pre porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 2 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“).

Inšpektormi SOI bolo pri kontrole vykonanej dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok PP 020063, Dostojevského, NS Podchod PP, 058 01 Poprad zistené, že účastník konania osobe mladšej ako 18 rokov, maloletej osobe – O. Š. vo veku 15 rokov, odpredal tabakový výrobok – cigarety zn. LM červené, v celkovej hodnote 4,- €/bal.; pri kontrole vykonanej dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok (pred nemocnicou) č. 35, ul. Curie, 058 01 Poprad bolo zistené, že účastník konania osobe mladšej ako 18 rokov, maloletej osobe – O. Š. vo veku 15 rokov, odpredal tabakový výrobok – cigarety zn. LM červené krátke, v celkovej hodnote 4,- €/bal. a nevydal spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku; pri kontrole vykonanej dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok č. 32, Velické námestie (b.č.), 058 01 Poprad bolo zistené, že účastník konania osobe mladšej ako 18 rokov, maloletej osobe – O. Š. vo veku 15 rokov, odpredal tabakový výrobok – cigarety zn. LM červené, v celkovej hodnote 4,- €/bal.

Proti rozhodnutiu o uložení pokuty podal účastník konania v zákonom stanovenej lehote odvolanie.

Podľa § 59 ods. 1 Správneho poriadku: „*Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady*

odstráni.“ Podľa ods. 2 uvedeného ust. „Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.“

Preskúmaním vecí v odvolacom konaní nebol zistený dôvod na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Povinnosťou účastníka konania bolo vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku; dodržiavať zákaz predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov; čo účastník konania porušil.

Dňa 26.08.2021 v prevádzkarni Novinový stánok (pred nemocnicou) č. 35, ul. Curie, 058 01 Poprad vykonali inšpektori SOI kontrolu, pri ktorej bolo zistené porušenie povinnosti podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, keď pri kontrole bolo zistené, že ku kontrolnému nákupu, ktorý bol účtovaný v celkovej hodnote 4,- €, a ktorý pozostával z: 1 balenie cigariet zn. LM červené krátke v hodnote 4,- €, nebol zo strany predávajúceho vydaný doklad o kúpe výrobku v žiadnej forme. Zároveň bolo inšpektormi SOI zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe bol tabakový výrobok - cigarety zn. LM červené krátke, v hodnote 4,- € odpredaný osobe mladšej ako 18 rokov (O. Š. vo veku 15 rokov).

Dňa 26.08.2021 bola inšpektormi SOI vykonaná kontrola v prevádzkarni Novinový stánok PP 020063, Dostojevského, NS Podchod PP, 058 01 Poprad. Pri výkone kontroly bolo zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe bol tabakový výrobok - cigarety zn. LM červené, v hodnote 4,- € odpredaný osobe mladšej ako 18 rokov (O. Š. vo veku 15 rokov).

Dňa 26.08.2021 bola inšpektormi SOI vykonaná kontrola aj v prevádzkarni Novinový stánok č. 32, Velické námestie (b.č.), 058 01 Poprad. Pri výkone kontroly bolo zistené, že účastník konania nezabezpečil dodržanie zákazu podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov, v zmysle ktorého sa zakazuje predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov, keď vo vykonanom kontrolnom nákupe bol tabakový výrobok - cigarety zn. LM červené, v hodnote 4,- € odpredaný osobe mladšej ako 18 rokov (O. Š. vo veku 15 rokov).

Kontrola bola vykonaná v súlade s ustanovením § 5 ods. 3 zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej kontrole vnútorného trhu“), za prítomnosti maloletej osoby O. Š. (15 rokov) na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného zástupcu maloletej osoby. Písomný súhlas zákonného zástupcu maloletej osoby s osobnými údajmi je uložený v zapečatenej obálke priloženej ku spisu.

Za zistené nedostatky, ako predávajúci v zmysle § 2 písm. b) zákona o ochrane spotrebiteľa a ako právnická osoba, ktorá nedodržiava zákaz predaja tabakových výrobkov podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov, v plnom rozsahu zodpovedá účastník konania.

V odvolaní účastník konania neuviedol žiadne nové skutočnosti ani dôkazy, ktoré by ho zbavovali zodpovednosti za zistené nedostatky.

Vo svojom odvolaní účastník konania uvádza, že nenamieta zistený skutkový stav, ale namieta neprimerane vysokú a prísnu výšku pokuty. Účastník konania ďalej uviedol, že podniká v regióne s vysokým percentom nezamestnanosti, kde akákoľvek podnikateľská činnosť je náročná, spoločnosť vo väčšine zamestnáva ženy a výška uloženej pokuty ovplyvní nielen spoločnosť, ale aj jej zamestnancov, pričom väčšina zamestnancov doplatí týmto na pochybenie 3 zamestnankýň, čo rozhodne nie je spravodlivé voči väčšine, ktorá sa nedopustila žiadneho porušenia. Účastník konania zastáva názor, že na jeho strane je poľahčujúca okolnosť, a to, že konanie priznal a akceptoval, pričom túto okolnosť by správny orgán mohol vo vzťahu k výške pokuty zohľadniť. Účastník konania neospravedlňuje porušenie zákona, ku ktorému došlo, chce len poukázať na to, že výška uloženej pokuty by s prihliadnutím na uvedené argumenty nemala byť represívna, ale preventívna a výchovná, to

znamená že i uloženie pokuty by mohlo byť nižšie vzhľadom na to, že dolná hranica pokuty nie je v zákone uvedená, je teda v možnosti správneho orgánu uloženie pokutu znížiť. Účastník konania podotýka, že v prípade zníženia výšky pokuty by nedošlo k dopadu na zamestnancov, pričom aj nižšiu pokutu by bolo možné považovať za spravodlivú a zákonnú. Záverom účastník konania žiada, aby odvolací orgán rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zmenil a uložil nižšiu pokutu ako bola pokuta uložená v napadnutom rozhodnutí.

K tomu odvolací orgán uvádza, že po preskúmaní obsahu spisového materiálu prislúchajúceho k predmetnej veci nezistil dôvod na zrušenie rozhodnutia a ani na prehodnotenie výšky uloženej pokuty. Čo sa týka skutočností uvedených v odvolaní účastníka konania, odvolací orgán vyhodnotil tvrdenia účastníka konania ako právne bezpredmetné a subjektívne, ktoré ho nezbavujú zodpovednosti za kontrolou presne a spoľahlivo zistené porušenie zákona. Odvolací orgán má za to, že správny orgán prvého stupňa konanie účastníka konania správne právne posúdil ako rozporné so zákonom o ochrane spotrebiteľa a so zákonom o ochrane nefajčiarov. Účastník konania v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali skutkový stav zistený kontrolou, príp. oprávnenosť uloženia sankcie zo strany prvostupňového správneho orgánu. Výsledky šetrenia uskutočneného zo strany inšpektorov SOI v predmetnej veci odôvodňujú postih účastníka konania za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa a za porušenie zákazu vyplývajúceho z § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov. Zároveň po preskúmaní obsahu napadnutého rozhodnutia odvolací orgán zistil, že správny orgán prvého stupňa sa dostatočným spôsobom vyrovnal s tvrdeniami účastníka konania, ktoré vyplývali z obsahu daného administratívneho spisu.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa: *„Predávajúci je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku alebo o poskytnutí služby, v ktorom je uvedená: a) obchodné meno a sídlo predávajúceho, prípadne miesto podnikania fyzickej osoby, b) adresa prevádzkarne, c) dátum predaja, d) názov a množstvo výrobku alebo druh služby, e) cena jednotlivého výrobku alebo služby a celková cena, ktorú spotrebiteľ zaplatil.“*

Podľa § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov: *„Zakazuje sa predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov.“*

Odvolací orgán v prvom rade uvádza, že účastník konania musí postupovať obzvlášť obozretne pri predaji tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, nakoľko mnohí maloletí sú už na prvý pohľad výzorovo viditeľne starší ako 18 rokov. V ustanovení § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov sa totiž nevyžaduje kritérium výzoru, ale kritérium veku. Preto je potrebné, aby účastník konania vo svojej prevádzkarni zabezpečil dôkladné dodržanie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak tak, aby sa predmetné výrobky nedostali do rúk maloletým osobám. Odvolací orgán poukazuje na podstatnú skutočnosť, že účastník konania mal právo overiť si vek spotrebiteľa pred predajom tabakového výrobku, na základe čoho by zistil skutočný vek spotrebiteľa. Poskytnutie tohto údaju je dobrovoľné, ale v prípade, ak účastníkovi konania, (prípadne jeho zamestnancovi, ktorý koná v mene predávajúceho ako podnikateľského subjektu), nebude zo strany spotrebiteľa hodnoverným spôsobom preukázané, že spĺňa zákonnú požiadavku veku na kúpu tabakového výrobku, má podnikateľský subjekt v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa v platnom znení, s odkazom na osobitný predpis, ktorým je v danom prípade zákon o ochrane nefajčiarov, oprávnenie odmietnuť predat' spotrebiteľovi tabakový výrobok, ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj. V prípade, ak podnikateľský subjekt dané právo nevyužije, (napr. v domnení, že osoba je plnoletá), vystavuje sa tým riziku, že výrobok odpredá osobe mladšej ako 18 rokov, čím bude voči nemu vyvodený postih zo strany kontrolného orgánu. Z uvedeného dôvodu je nutný obzvlášť obozretný postup predávajúceho pri predaji tabakových výrobkov a nemôže sa spoliehať len na výzor kupujúceho.

V zákone nie je výslovne uvedené právo predávajúceho na vyžiadanie si dokladu, ktorý by preukazoval dosiahnutie plnoletosti kupujúceho, avšak predávajúci má povinnosť nepredať neploletému tabakový výrobok, a preto si musí v prípade pochybností vyžiadať doklad - napr. občiansky preukaz, vodičský preukaz, kartu poistenca a pod. Povinnosti predávajúceho

realizovať predaj tabakových výrobkov len osobám nad 18 rokov zodpovedá jeho oprávnenie (i keď nie výslovne zakotvené) skontrolovať primeraným spôsobom splnenie tejto podmienky. Je na predávajúcom, akým spôsobom bude požadovať od kupujúceho preukázanie plnoletosti. Je tiež vecou kupujúceho, akým spôsobom bude preukazovať svoju plnoletosť, avšak predávajúci sa musí sám rozhodnúť, či bude preukázanie dostatočného veku kupujúceho akceptovať.

Na podporu uvedených skutočností a postupu správneho orgánu pri výkone kontroly si odvolací správny orgán dovoľuje poukázať na samotný účel zákona o ochrane nefajčiarov, ktorým je aj zvýšená ochrana zdravia mladých osôb pred vznikom závislosti na nikotíne ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku a v tabakových výrobkoch, pred škodlivými účinkami fajčenia a pred inými spôsobmi používania tabakových výrobkov, ktoré poškodzujú zdravie fajčiarov a nefajčiarov bezprostredne vystavených účinkom fajčenia. Aj z uvedeného dôvodu považuje odvolací orgán predaj cigariet osobe vo veku 15 rokov v dobe, za absolútne neakceptovateľný. Predaj cigariet takejto osobe je rovnako neakceptovateľný aj z pohľadu samotných následkov fajčenia u detí a mládeže, ktoré sú o to závažnejšie, že fajčenie v takomto veku ovplyvňuje rast a vývoj a poškodzuje nezrelý organizmus jedinca. Podstatné je tiež uvedomiť si skutočnosť, že mladiství fajčiari si pri kúpe nemusia uvedomiť a adekvátne zhodnotiť všetky presné riziká fajčenia a mnohokrát podceňujú neskoršie zdravotné následky fajčenia.

Odvolací správny orgán zároveň poukazuje na požiadavku odbornej starostlivosti pri výkone podnikateľskej činnosti, pričom pokiaľ by účastník konania vynaložil primeranú mieru odbornej starostlivosti, k porušeniu povinnosti z jeho strany by nedošlo, nakoľko preverenie si veku kupujúceho spotrebiteľa spadá do výslovnej kompetencie účastníka konania, ktorý je povinný odoprieť predaj tabakových výrobkov osobe, ktorá je mladšia ako 18 rokov, čo v danom prípade účastník konania preukázateľne nesplnil. Odvolací správny orgán taktiež uvádza, že správny orgán na svojej internetovej stránke dňa 16.08.2021 informoval o kontrolnej akcii zameranej na zákaz predaja tabakových výrobkov maloletým v dňoch 20.08.2021 - 31.08.2021 a kontroly účastníka konania vykonané dňa 26.08.2021 boli uskutočnené v tomto čase (<https://www.soi.sk/sk/informacie-pre-verejnost/oznamenie-o-pripravovanej-kontrolnej-akcii-4.soi?ind>).

Odvolací správny orgán uvádza, že podľa ustanovenia § 8 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane nefajčiarov je účastník konania ako právnická osoba povinný zabezpečovať dodržiavanie zákazov a obmedzení podľa zákona o ochrane nefajčiarov, a preto nie je možné zohľadniť argumenty účastníka konania uvedené v podanom odvolaní ako okolnosti ospravedlňujúce jeho protiprávne konanie.

Odvolací správny orgán taktiež poznamenáva, že účastník konania za zistené porušenie zákona o ochrane nefajčiarov a zákona o ochrane spotrebiteľa nesie objektívnu zodpovednosť, t. j. bez ohľadu na zavinenie alebo iné okolnosti danej veci; zodpovedá za protiprávny výsledok. Pre konštatovanie porušenia povinnosti je rozhodujúci skutkový stav zistený inšpektormi SOI počas výkonu kontroly. Uvedené správne delikty patria medzi ohrozovacie delikty, a preto nie je nevyhnutné, aby došlo k poruchovému následku; stačí, že takýto protiprávny následok reálne hrozí. Zákon o ochrane spotrebiteľa, ako ani zákon o ochrane nefajčiarov neumožňuje kontrolnému orgánu prihliadnúť na žiadne subjektívne aspekty. Odvolací správny orgán je toho názoru, že účastník konania ako predávajúci je povinný poznať zákon a zabezpečiť jeho dodržiavanie. Okolnosti ospravedlňujúce, resp. vysvetľujúce nesplnenie povinností nemajú právny význam pri otázke zodpovednosti za tieto porušenia. Je preto právne irelevantné, či mal účastník konania k protizákonnému konaniu motív alebo nie. Odvolací orgán má za to, že správny orgán prvého stupňa zistil všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Taktiež je podľa odvolacieho správneho orgánu zrejmé, že správny orgán presne a úplne zistil skutočný stav veci, nakoľko vykonal všetky zisťovania potrebné na objasnenie rozhodujúcich okolností a pre posúdenie veci a zároveň zabezpečil, aby skutkové zistenia odvodené z vykonaných zisťovaní čo najviac zodpovedali skutočnosti.

Odvolací orgán dodáva, že SOI ako orgán dozoru účastníka konania v prvom rade sankcionuje za porušenie povinnosti vyplývajúcej zo zákona o ochrane spotrebiteľa a za

porušenie zákazu vyplývajúceho zo zákona o ochrane nefajčiarov. K naplneniu skutkovej podstaty týchto správnych deliktov stačí kontrolnému orgánu zistiť, že v dôsledku porušenia povinností zodpovednou osobou došlo k ohrozeniu práv spotrebiteľa. Treba však zdôrazniť, že poškodením spotrebiteľa zo strany účastníka konania je už aj samotné zníženie rozsahu spotrebiteľových práv priznaných mu zákonom. Účastník konania je povinný po celý čas výkonu svojej podnikateľskej činnosti dodržiavať všetky právne predpisy vzťahujúce sa na ochranu spotrebiteľa, vrátane zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o ochrane nefajčiarov. Odvolací orgán zároveň uvádza, že v prípade vzťahu „predávajúci – spotrebiteľ“, vystupuje spotrebiteľ ako laik, ktorému je potrebné venovať špeciálnu starostlivosť a predávajúci vystupuje ako odborník, ktorý pri svojej činnosti ovláda a dodržiava všetky podmienky predaja.

Odvolací orgán opakovane podotýka, že účastník konania musí vo všeobecnosti postupovať obzvlášť obozretne pri predaji tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, nakoľko mnohí maloletí sú už na prvý pohľad výzorovo viditeľne starší ako 18 rokov, i keď v danom prípade tento argument zamestnanca účastníka konania považuje za účelový, keďže maloletá osoba, ktorá vykonávala kontrolný nákup za účelom kontroly dodržiavania zákazu predaja a povinnosti odopretia predaja podľa zákona o ochrane nefajčiarov, mala 15 rokov. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť účastníka konania nie je v tomto prípade porušenie právnej povinnosti podstatné, či zamestnanec účastníka konania, prostredníctvom ktorého vykonáva svoj predmet obchodnej činnosti, ovládal príslušné pracovné postupy. Účastník konania je povinný zabezpečiť dodržiavanie zákona o ochrane nefajčiarov, zákona o ochrane spotrebiteľa a iných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jeho činnosť vo svojej prevádzkarni v čase, keď poskytuje spotrebiteľom výrobky a služby. Rovnako je povinný zaškoliť svojich zamestnancov tak, aby dodržiavali zákonné predpisy. Preto je potrebné, aby účastník konania vo svojej prevádzkarni zabezpečil dôkladné dodržanie zákazu predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak tak, aby sa predmetné výrobky nedostali do rúk maloletým osobám a zároveň je povinný vydať spotrebiteľovi doklad o kúpe výrobku.

Odvolací orgán má za to, že v danom konaní správny orgán spoľahlivo zistil skutkový stav, výrok rozhodnutia dostatočne odôvodnil a pri vydávaní rozhodnutia postupoval v súlade s ustanovením § 46 Správneho poriadku, v zmysle ktorého rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a musí obsahovať predpísané náležitosti; v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 cit. zákona, nakoľko výrok obsahuje náležitosti predpokladané zákonom vrátane opisu skutku a určenia miesta a času zistenia nedostatku, ktoré zabezpečujú nezameniteľnosť skutku s iným skutkom ako aj v súlade s ustanovením § 47 ods. 3 cit. zákona, keď v odôvodnení napadnutého rozhodnutia správny orgán uviedol, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako použil správnu úvahu pri hodnotení právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Odvolací orgán uvádza, že právne posúdenie zisteného skutkového stavu patrí správnomu orgánu, ktorý je oprávnený urobiť si o veci úsudok na základe aplikácie správneho uváženia (§ 47 ods. 3 Správneho poriadku) a v súlade s aplikáciou zásady oficiality je oprávnený rozhodovať o tom, či správne konanie v danej veci začne. Je pritom viazaný zisteniami vyplývajúcimi z obsahu administratívneho spisu. Z jeho obsahu jednoznačne vyplýva, že účastník konania porušil § 6 ods. 2 zákona o ochrane nefajčiarov a § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, a teda správny orgán konal plne v súlade so zákonom, keď prihliadnuc na ustanovenie § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, rozhodol o uložení pokuty za zistené porušenie zákona. V postupe správneho orgánu nevzhladol odvolací orgán žiadnu nezákonnosť.

Pre správny orgán je relevantné, že došlo k porušeniu povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane spotrebiteľa a zo zákona o ochrane nefajčiarov. Správny orgán je v zmysle ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa povinný uložiť pokutu až do výšky 66 400 eur, ak ods. 6 neustanovuje inak. Samotný zákon pritom neumožňuje ako sankciu použiť napr. pokarhanie, upozornenie a pod. V zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej

republiky sú štátne orgány oprávnené konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon – v uvedenom prípade zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o ochrane nefajčiarov, z čoho vyplýva, že prvostupňový správny orgán bol povinný k uloženiu pokuty pristúpiť. Odvolací orgán dodáva, že cieľom kontrolnej činnosti SOI je zisťovanie a zabezpečenie súladu plnenia povinností stanovených zákonom so skutočným stavom. Odvolací orgán trvá na kontrolných zisteniach uvedených v inšpekčných záznamoch zo dňa 26.08.2021.

Účastník konania v odvolaní namieta neprimerane vysokú a prísnu výšku pokuty, pričom výška uloženej pokuty by s prihliadnutím na uvedené argumenty nemala byť represívna, ale preventívna a výchovná, to znamená že i uloženie pokuty by mohlo byť nižšie vzhľadom na to, že dolná hranica pokuty nie je v zákone uvedená. Vo vzťahu k výške uloženej pokuty odvolací orgán uvádza, že po dôkladnom preskúmaní rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, nenašiel dôvod na zníženie výšky postihu, resp. na zrušenie uloženej sankcie. Odvolací orgán zastáva názor, že pokuta bola uložená v rámci stanovených kritérií, v zákonom stanovenej sadzbe do 66 400 eur. V zmysle § 24 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, zohľadňuje charakter a povahu zistených nedostatkov. Odvolací orgán sa snaží v rámci správnej úvahy prihliadať na všetky okolnosti prípadu aj pri udeľovaní pokuty tak, ako tomu bolo aj v prípade účastníka konania. Na druhej strane je zo zákona viazaný, aby v rovnakých, resp. obdobných veciach rozhodoval podobne, pričom táto požiadavka platí aj pre ukládanie sankcií. Zároveň treba dodať, že na to, aby sankcia spĺňala aj represívnu zložku, musí byť citelná v majetkovej sfére účastníka konania, nakoľko má pôsobiť ako trest (represia) za spáchanie iného správneho deliktu. Ak by totiž represívna zložka nebola citelná, nemožno rozumne očakávať ani naplnenie ďalšej z funkcií pokuty, ktorou je prevencia, a to jednak do vnútra – vo vzťahu k zodpovednostnému subjektu (účastníkovi konania), ktorý si po primerane uloženej sankcii, zodpovedajúcej zisteným nedostatkom do budúcnosti rozmyslí, či znova poruší dané právne predpisy, ale aj smerom navonok – vo vzťahu k ostatným podnikateľským subjektom (predávajúcim), ktorých má odstrašiť od porušovania obdobných povinností, ako v prípade účastníka konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti s prihliadnutím na kritériá pre určenie výšky postihu, hlavne na charakter a závažnosť protiprávneho konania, odvolací orgán považuje výšku uloženej pokuty za primeranú zisteným nedostatkom. Bližšie zdôvodnenie výšky uloženej pokuty poskytol odvolací orgán v ďalšej časti tohto rozhodnutia.

Odvolací orgán má za to, že správny orgán riadne a presvedčivo odôvodnil závažnosť porušenia povinností. Podľa § 34 ods. 6 Správneho poriadku skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnomu orgánu z úradnej činnosti netreba dokazovať. Škodlivé následky vdychovania tabakového dymu, ako aj silnú návykovosť fajčenia preto nie je potrebné osobitne dokazovať, keďže sa jedná o všeobecne známu skutočnosť. Obzvlášť za závažné považuje odvolací orgán skutočnosť, že k odpredaju tabakového výrobku osobe mladšej než 18 rokov došlo až v troch prevádzkach účastníka konania.

K ostatným námietkam odvolací orgán nevzhladol ako k právne relevantným, nakoľko predmetné ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a zákona o ochrane nefajčiarov sa riadia princípom objektívnej zodpovednosti, t. j. účastník konania zodpovedá bez ohľadu na zavinenie (úmysel, nedbanlivosť) alebo iné okolnosti prípadu, avšak niektoré jeho vyjadrenia boli subjektívneho charakteru; t. j. účastník konania zodpovedá za protiprávny výsledok. Pre konštatovanie porušenia povinností je rozhodujúci skutkový stav zistený inšpektormi SOI počas výkonu kontroly.

Pre postih za zistený skutkový stav je rozhodujúca skutočnosť, že bol porušený zákon o ochrane spotrebiteľa a zákon o ochrane nefajčiarov a rozsah následkov protiprávneho konania bol zohľadnený pri určovaní výšky postihu. Na ostatné okolnosti, ktoré účastník konania uviedol vo svojom odvolaní, odvolací orgán neprihliadal. Nakoľko porušenie povinností bolo zo strany správneho orgánu spoľahlivo preukázané, správny orgán si splnil svoju zákonnú povinnosť, keď účastníkovi konania uložil pokutu v zákonom stanovenom rozsahu.

Na základe hore uvedených skutočností odvolací orgán pokladá skutkový stav za spoľahlivo zistený a jeho protiprávnosť za nepochybné preukázanú.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa: „*Za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom alebo právne záväznými aktmi Európskej únie v oblasti ochrany spotrebiteľa uloží orgán dozoru výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 pokutu do 66 400 eur; za opakované porušenie povinnosti počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak.*“

Podľa § 10 ods. 1 zákona o ochrane nefajčiarov „*Slovenská obchodná inšpekcia uloží pokutu od 331 eur do 6 638 eur fyzickej osobe-podnikateľovi alebo právnickej osobe, ktorá nerešpektuje zákaz alebo obmedzenie predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, podľa § 6.*“

Odvolací správny orgán sa stotožňuje s vyjadrením prvostupňového správneho orgánu uvedeným v napadnutom rozhodnutí, že v predmetnej veci ide o vec správneho trestania. Právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov, neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh viacerých deliktov. Z judikatúry správnych súdov (napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „*NS SR*“) sp. zn. 8Sžo/40/2012 zo dňa 22.08.2013, rozsudok NS SR sp. zn. 8 Sžo 28/2007 zo dňa 06.03.2008) vyplýva, že pri súbehu viacerých správnych deliktov je nedostatok špeciálnej úpravy potrebné preklenúť použitím analógie, prvotne v právnom predpise, ktorý je svojím obsahom najbližším v súvislosti s riešenou právnou otázkou (per analogiam legis). Ustanovenie § 12 ods. 2 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov upravuje, že za viac priestupkov toho istého páchatel'a prejednaných v jednom konaní sa uloží sankcia podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na priestupok najprísnejšie postihnuteľný. Zbiehajúce sa delikty sú tak postihnuté sankciou určenou pre najťažší z nich. Pri rovnakých sadzbách pokút správny orgán uloží sankciu podľa sadzby za ktorýkoľvek z týchto deliktov. Vzhľadom na uvedené bola teda v danom prípade pokuta, v súlade s absorpčnou zásadou, uložená podľa ustanovenia § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa.

O výške pokuty rozhoduje inšpektorát SOI, ktorý podľa § 24 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, uloží výrobcovi, predávajúcemu, dovozcovi, dodávateľovi alebo osobe podľa § 9a alebo § 26 za porušenie povinností ustanovených v tomto zákone pokutu až do výšky 66 400 eur, za opakované porušenie počas 12 mesiacov uloží pokutu do 166 000 eur, ak odsek 6 neustanovuje inak. Podľa § 24 ods. 5 citovaného zákona „*pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na charakter protiprávneho konania, závažnosť porušenia povinnosti, spôsob a následky porušenia povinnosti.*“ Podľa § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa „*ak ide o menej závažné porušenie povinnosti podľa odseku 1, na základe postupu podľa odseku 5, orgán dozoru môže pred rozhodnutím o uložení pokuty povinného vyzvať, aby upustil od protiprávneho konania a v určenej lehote vykonal opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania. Vo výzve orgán dozoru oznámi následky protiprávneho konania, určí povinnému primeranú lehotu na výkon opatrení na ich nápravu a poučí ho o následkoch v prípade ich nevykonania. Ak povinný upustí od protiprávneho konania a vykoná opatrenia podľa predchádzajúcej vety, orgán dozoru nevydá rozhodnutie o uložení pokuty. Ak povinný neupustí od protiprávneho konania a nevykoná opatrenia na nápravu následkov protiprávneho konania oznámených vo výzve v určenej lehote, orgán dozoru rozhodne o uložení pokuty podľa odseku 1.*“

Odvolací orgán pri určení výšky pokuty vychádzal z vlastných zistení a uváženia správneho orgánu aplikujúceho zákon. Jednotlivé dôkazné prostriedky zhodnotil podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že porušenie povinností zo strany účastníka konania, bolo spoľahlivo preukázané. Odvolací orgán zastáva názor, že v predmetnom prípade, s prihliadnutím na charakter a rozsah zistených nedostatkov, nejde o menej závažné porušenie povinnosti v zmysle ustanovenia § 24 ods. 6 zákona o ochrane spotrebiteľa, tzn. z uvedeného dôvodu bol správny orgán povinný pristúpiť k uloženiu postihu. Odvolací správny orgán podotýka, že využitie predmetného inštitútu je len fakultatívne.

Odvolací orgán prihliadol pri určení výšky pokuty na porušenie povinnosti ustanovenej v § 16 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v kontexte s vyššie uvedenými kritériami pre určenie výšky pokuty. Pri určovaní výšky pokuty bral správny orgán do úvahy aj skutočnosť, že doklad o kúpe výrobku je relevantným dokladom, ktorý má význam napríklad pri uplatňovaní práv zo zodpovednosti predávajúceho za vady predanej veci či poskytnutých služieb a zároveň, je dôkazom existencie záväzkového vzťahu medzi predávajúcim a spotrebiteľom. Doklad o kúpe osvedčuje existenciu kúpnej zmluvy pri predaji v obchode medzi predávajúcim a spotrebiteľom a nesporne patrí medzi dôkazy s vysokou výpovednou hodnotou o predávajúcom mieste a čase kúpy a o obsahu záväzkového vzťahu. Je to základný dokument, ktorý predávajúci vyžaduje pri uplatňovaní práv od spotrebiteľa a slúži ako dôkaz, že konkrétny tovar bol zakúpený práve v prevádzkarni, v ktorej si spotrebiteľ uplatňuje reklamáciu. Vyššie uvedené zákonné ustanovenie zároveň ukladá predávajúcemu povinnosť v doklade o kúpe uviesť taxatívne určené údaje, ktoré vypovedajú o obsahu záväzkového vzťahu a zároveň zabezpečujú spotrebiteľovi dôkaznú istotu nielen pre prípad uplatnenia práv zo zodpovednosti za vady výrobku alebo služby, ale aj pre prípad následného súdneho sporu.

Odvolací správny orgán zároveň prihliadol aj na to, že účel sledovaný zákonom vyjadrený v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého každý spotrebiteľ má okrem iného právo na informácie, ako aj právo na ochranu svojich ekonomických záujmov, vzhľadom na zistené nedostatky, v zákonom požadovanej miere a úrovni dosiahnutý nebol.

Pri určení výšky pokuty boli tiež zohľadnené následky protiprávneho konania účastníka konania spočívajúce v potenciálnom porušení práva spotrebiteľa na ochranu jeho zdravia, v tomto prípade zdravia maloletého spotrebiteľa, ktorý patrí do osobitne zraniteľnej vekovej skupiny v súvislosti s možným vznikom ujmy na jeho zdraví. Po zohľadnení nedodržania zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov nemožno uvedené konanie účastníka konania považovať za nevýznamné porušenie zákona. Nerešpektovanie zákazu predaja tabakových výrobkov osobám mladším ako 18 rokov považuje správny orgán za závažné porušenie povinnosti, ktoré zákon v súvislosti s predajom takéhoto druhu výrobkov predávajúcemu ukladá. Závažnosť protiprávneho konania v danom prípade zvyšuje okolnosť, že tabakový výrobok bol odpredaný osobe vo veku 15 rokov. Umožnením požívania tabakových výrobkov osobe vo veku 15 rokov, ktorých škodlivosť je pre zdravie všeobecne známa, došlo k možnému ohrozeniu zdravia mladistvého. Pri určení výšky pokuty sa prihliadlo na to, že poškodenie organizmu je v danom prípade o to závažnejšie, že ide o osobu, ktorá je v mladom veku. Správny orgán prihliadol aj na reálnu možnosť vzniku závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku, pričom toto nebezpečenstvo je o to závažnejšie, že ide o mladistvých spotrebiteľov, v tomto prípade vo veku 15 rokov. Navyiac odvolací orgán uvádza, že mladiství si pri kúpe cigariet nemusia plne uvedomiť a adekvátne zhodnotiť presné riziká fajčenia. V mladom veku, kedy začínajú fajčiť, sa postupne stávajú závislými fajčiarmi a podceňujú neskorší vznik zdravotných následkov fajčenia. Na ochranu tejto zraniteľnej skupiny spotrebiteľov zákon zaviedol jednoznačný zákaz predávať tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak osobám mladším ako 18 rokov. Predmetný zákaz však predávajúci nerešpektoval, keď tabakový výrobok odpredal osobe vo veku 15 rokov. Správny orgán zároveň prihliadol aj na skutočnosť, že k odpredaju tabakového výrobku osobe mladšej ako 18 rokov došlo až v troch prevádzkarniach účastníka konania.

Z hľadiska miery zavinenia správny orgán prihliadol aj na skutočnosť, že účastník konania ako predávajúci, je nositeľom objektívnej zodpovednosti za zistené nedostatky bez ohľadu na okolnosti, ktoré spôsobili ich vznik.

Takisto správny orgán prihliadol aj na charakter protiprávneho konania, ktorý predstavuje súhrn tohto konania spočívajúci vo vyššie uvedených skutočnostiach, na ktoré bolo zo strany správneho orgánu pri určovaní výšky pokuty prihliadnuté.

K výške pokuty uloženej správnym orgánom prvého stupňa odvolací orgán uvádza, že pokuta uložená v tejto výške je vzhľadom na jej represívno-výchovnú funkciu, ako aj s prihliadnutím na zákonom stanovené medze a hľadiská, pokutou primeranou a zároveň, pokutou zodpovedajúcou zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona.

Podkladom pre vydanie rozhodnutia bol presne a spoľahlivo zistený skutkový stav veci, na základe čoho podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku odvolanie odvolací orgán zamietá ako nedôvodné.

Zároveň upozorňujeme účastníka konania, že pokutu uloženú I. st. rozhodnutím je povinný uhradiť do 30 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia príkazom na úhradu na účet: Štátna pokladnica, č. ú.: SK57 8180 0000 0070 0006 5068, VS: 01150721.

Poučenie: Rozhodnutie o odvolaní je konečné a proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné. V prípade nezaplatenia uloženej pokuty v stanovenej lehote bude jej plnenie vymáhané v zmysle zákona. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom.